

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Věrou Šimůnkovou v právní věci žalobce: **G. V.**, nar., bez státní příslušnosti, t. č. proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR (Odbor azylové a migrační politiky)**, pošt. schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 2. 2014, č. j. OAM-319/LE-BE02-P20-2013, E.č.: L009691, D008481

t a k t o :

- I. Žaloba s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í

Žalobce se podanou žalobou domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 2. 2014, č. j. OAM-319/LE-BE02-P20-2013, jímž bylo řízení o udělení mezinárodní ochrany zastaveno podle § 25 písm. i) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), protože žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany byla shledána nepřipustná podle § 10a písm. e) zákona o azylu, a jímž bylo konstatováno, že státem příslušným k posouzení žádosti žalobce o mezinárodní ochranu podle čl. 3 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013, kterým se stanovují kritéria a postupy pro určování členského státu příslušného k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (přepřacované znění, dále jen „Nařízení č. 604/2013“), je Rakouská republika (dále jen „napadené rozhodnutí“).

Žalobce namítá, že správní orgán porušil § 3, § 50 odst. 2 až 4, § 52 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), neboť nezjistil stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, neopatřil dostatek podkladů pro vydání rozhodnutí, nepřihlédl ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, neprovedl důkazy ke zjištění stavu věci a v odůvodnění napadeného rozhodnutí neuvedl úvahy, kterými se řídil při hodnocení podkladů rozhodnutí a výkladu ustanovení zákona o azylu. Dále žalobce namítá porušení čl. 3 odst. 2 druhého pododstavce a čl. 17 Nařízení č. 604/2013, neboť správní orgán nezvážil jejich aplikaci a čl. 5 téhož nařízení, neboť se žalobcem nebyl proveden osobní pohovor. Konkrétně pak namítá, že nemůže být předán do Rakouské republiky, protože tam s ním bylo špatně zacházeno; byl opakovaně vězněn a z tohoto důvodu opakovaně držel hladovku. Problémy měl také s neonacistickými skupinami pro svůj původ. V Rakouské republice žádal o azyl v roce 2008 a 2010, posléze se pokusil požádat o mezinárodní ochranu v dalších státech Evropské unie a naposledy i v České republice. Důvodem byla právě obava z předání do Rakouské republiky. Je si vědom, že Rakouská republika je příslušná k jeho převzetí. Správní orgán se ale měl zabývat jeho obavami z předání do Rakouské republiky z hlediska čl. 3 odst. 2 druhého pododstavce a také posoudit možnost diskrečního ustanovení, zejména čl. 17 odst. 1 Nařízení č. 604/2013. Správní orgán vůbec nezjišťoval skutečnosti důležité pro aplikaci uvedených článků a v rozhodnutí se otázkou nemožnosti předání do Rakouské republiky vůbec nezabýval. Rozhodnutí správního orgánu proto trpí vadou nedostatečného odůvodnění. V řízení neměl možnost vyjádřit se ke skutečnostem důležitým pro učení státu příslušného k jeho převzetí, zejména k výše uvedeným skutečnostem, pro které nemůže být do Rakouské republiky předán. Tím došlo k porušení čl. 5 Nařízení č. 604/2013, neboť správní orgán kromě nabrání žádosti o mezinárodní ochranu, která má jiný účel než pohovor podle uvedeného článku, vůbec neumožnil žalobci uvést skutečnosti důležité pro posouzení příslušnosti členského státu. Žalobce má v České republice vytvořeny společenské vazby, přátele i známé, mluví plynule česky. Všechny tyto skutečnosti měl správní orgán vzít v úvahu při svém rozhodování.

Žalobce současně požádal o přiznání odkladného účinku žalobě. Návrh zamítl soud usnesením ze dne 28. 2. 2014, č. j. 47 A 2/2014 – 36. Druhou žádost z týchž důvodů podal žalobce dne 17. 3. 2014. Soud opakovanou žádost samostatně neposuzoval, neboť o věci rozhodl meritorně.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě popřel oprávněnost žalobních námitek a současně s nimi projevil nesouhlas, neboť neprokazují, že by správní orgán porušil některé ustanovení správního řádu, zákona o azylu či přímo aplikovatelného nařízení EU. Odkázal na obsah správního spisu, zejména na žádost o udělení mezinárodní ochrany a na vydané správní rozhodnutí. Žalobce v průběhu správního řízení uvedl, že důvodem žádosti o mezinárodní ochranu je to, že nemá žádný doklad, a nemůže si ho opatřit. Kvůli nelegálnímu pobytu byl již několikrát odsouzen k trestu vyhoštění, a také vyhoštěn. Dále prohlašoval, že nemá žádnou státní příslušnost a nemůže tedy vycestovat do Gruzie ani do Ruska. O azyl žádá proto, že zde chce mít legální pobyt a žít zde. V případě předání do Rakouska se vátí zpět do České republiky, protože v Rakousku žít nechce, protože tam nejsou dodržována lidská práva. Do Gruzie v žádném případě neodcestuje, do Ruska by se vrátil, ale ne nyní. Podle žalovaného je jeho rozhodnutí v souladu se zákonem a je také řádně odůvodněno. Žalobcem namítané nedostatky se jeví jako neopodstatněné. V napadeném rozhodnutí uvedl, z jakých důvodů není Česká republika příslušným státem k posouzení žádosti žalobce, přičemž vycházel z ustanovení přímo aplikovatelného Nařízení EU a použitím jednotlivých kritérií tohoto nařízení dospěl k závěru, že v daném případě je k řízení příslušná Rakouská republika. Tuto skutečnost Rakouská republika uznala dne 15. 1. 2014. Proto bylo rozhodnuto o předání žalobce na její území. Rakouská republika je považována za bezpečnou zemi, kde žalobci

nehrozí nebezpečí plynoucí z porušení mezinárodních závazků. Došlo tak k akceptaci převzetí žalobce do státu, který je příslušný k posouzení žádosti žalobce o mezinárodní ochranu a právě v tomto státě má žalobce možnost uvést všechny okolnosti svého případu, dovolat se všech důkazních prostředků a využít právní nástroje, poskytovaném mu v souladu s evropskými předpisy a vnitrostátním právem Rakouska. Sám žalobce uvádí, že si je vědom, že Rakouská republika jako první členský stát, kde požádal o mezinárodní ochranu, je příslušná k jeho převzetí na základě stanovených kritérií. Snaha pobývat na území České republiky či ekonomické zájmy žalobce nejsou v dané věci důvodem, jenž by založil příslušnost České republiky. Žalobní námitky jsou s ohledem na uvedené irelevantní. Tvzení, že s žalobcem měl být veden pohovor podle čl. 5 zmíněného nařízení, není opodstatněné, vzhledem k tomu, že žalovaný shledal naplnění čl. 5 odst. 2 písm. b), tedy že od osobního pohovoru lze upustit v případě, že žadatel po obdržení informací uvedených v čl. 4 již poskytl informace důležité k určení příslušného členského státu jiným způsobem. Také odkaz na čl. 17 se jeví jako neopodstatněný, neboť jde o diskreční ustanovení, tedy o možnost nikoli povinnost. V případě žalobce nebyl důvod této možnosti využít. O příslušnosti Rakouské republiky není pochyb. Žalovaný proto postupoval v souladu se zákonem, když žádost odmítl jako nepřipustnou a řízení zastavil. Napadené rozhodnutí je zákonné, opřené o bezprostředně závazné nařízení EU a vychází ze spolehlivě zjištěného stavu věci. Žalovaný proto navrhl zamítnutí žaloby s tím, že souhlasí s projednáním věci bez nařízení jednání a nárok na náhradu nákladů řízení neuplatňuje.

Ze správního spisu vyplývá, že žalobce podal dne 27. 12. 2013 žádost o udělení mezinárodní ochrany, v níž uvedl, že je bez státní příslušnosti, ruské národnosti, bez vyznání, a není a nikdy nebyl členem žádné politické strany či jiné organizace, ani nikdo z rodiny. Je rozvedený, má tři vyživovací povinnosti, na území České republiky nepočítá s pomocí žádných příbuzných či známých, má základní vzdělání. V roce 1992 odjel s otcem do SRN, kde žil asi čtyři roky, poté patnáct let cestoval po dalších státech EU. Naposledy žil v Rakousku, odtud cestoval koncem roku 2008 nebo začátkem roku 2009 do České republiky. V každém státě pobýval vždy po dobu několika měsíců. O mezinárodní ochranu žádá proto, že nemá žádný doklad a nemůže si ho opatřit. Nemá žádnou státní příslušnost, proto nemůže vycestovat. Na území České republiky nepáchá žádnou trestnou činnost. Úřední rozhodnutí nemaří úmyslně. Chce získat legální pobyt a chce zde zůstat. Bude-li vyhoštěn do Rakouska, vrátí se do České republiky. V Rakousku žít nechce, nemá ho rád, nejsou tam dodržována lidská práva. Do Ruska by se rád vrátil, ale ne nyní, do Gruzie se v žádném případě nevrátí.

Krajský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu vymezeném ve včasné žalobě, a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Učinil tak, aniž by nařídil jednání, neboť žalovaný s tímto postupem souhlasil a u žalobce je souhlas presumován.

Podle § 25 písm. i) zákona o azylu se řízení o udělení mezinárodní ochrany zastaví, jestliže je žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřipustná. Podle § 10a písm. b) zákona o azylu je žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřipustná, je-li k posuzování žádosti o udělení mezinárodní ochrany příslušný jiný členský stát Evropské unie.

Z napadeného rozhodnutí plyne, že se žalovaný předně zabýval tím, zda vůbec je ve smyslu Nařízení č. 604/2013 dána příslušnost České republiky k posouzení žádosti žalobce. Proto podle čl. 7 uvedeného nařízení přistoupil k hodnocení kritérií obsažených v čl. 8 až čl. 15 a uzavřel, že v případě žalobce nebylo naplněno žádné z kritérií, jež by určilo příslušnost České republiky či konkrétního členského státu k posouzení žádosti žalobce. Aplikoval proto čl. 3 odst. 2, který stanoví, že pokud nemůže být na základě uvedených kritérií určen příslušný členský stát, je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný první členský stát, ve kterém byla žádost podána. Ze záznamu o výsledku porovnání otisků

v systému EURODAC vyplynulo, že žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu v Rakouské republice, a to dne 8. 10. 2008 a dne 2. 4. 2010. Na základě uvedeného konstatoval žalovaný, že žalobce požádal o udělení mezinárodní ochrany na území Rakouské republiky jako prvním členském státě Evropské unie a dále na území Švýcarska, Norska, Islandu a Lichtenštejnska, a proto je Rakouská republika příslušná k posouzení žádosti žalobce a je rovněž povinna přijmout žalobce zpět na své území v souladu s postupem podle čl. 18. Dne 9. 1. 2014 požádal žalovaný Rakouskou republiku o přijetí žalobce zpět na její území a posouzení žádosti o mezinárodní ochranu. Dne 15. 1. 2014 obdržel informaci, že Rakouská republika uznala svou příslušnost k posouzení žádosti žalobce o mezinárodní ochranu. Žalovaný tak shledal naplnění podmínek stanovených v § 10a písm. b) zákona o azylu a žádost žalobce posoudil jako nepřipustnou a proto řízení podle § 25 písm. i) zákona o azylu zastavil.

Žalobce v žalobě příslušnost Rakouské republiky nezpochybňuje, avšak namítá, že se žalovaný měl zabývat jeho obavami z předání do Rakouské republiky z hlediska čl. 3 odst. 2 druhého pododstavce Nařízení č. 604/2013, měl posoudit možnost diskrečních ustanovení podle čl. 17 odst. 1 a měl s ním vést pohovor podle čl. 5 zmíněného nařízení.

Z napadeného rozhodnutí plyne, že žalovaný rozhodoval podle Nařízení č. 604/2013, jehož se následně v žalobě dovolává také žalobce.

Soud je však nucen konstatovat, že Nařízení č. 604/2013 nebylo v době podání žádosti žalobce o mezinárodní ochranu použitelné. Jak plyne z čl. 49 uvedeného nařízení *„Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v Úředním věstníku Evropské unie. Použije se na žádosti o mezinárodní ochranu podané v období od prvního dne šestého měsíce po vstupu tohoto nařízení v platnost a od tohoto dne se bude používat pro všechny žádosti o převzetí nebo přijetí žadatelů zpět bez ohledu na datum učiněné žádosti. Členský stát příslušný k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu se určí v souladu s kritérii, která jsou stanovena v nařízení (ES) č. 343/2013.“* Soud z Úředního věstníku EU zjistil, že Nařízení č. 604/2013 bylo vyhlášeno dne 19. 7. 2013 a podle shora stanoveného pravidla vypočetl, že použitelným se stalo od 1. 1. 2014. Ze správního spisu plyne, že žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany dne 27. 12. 2013, tedy před použitelností uvedeného nařízení. Žádost tak měla být posouzena (s výjimkou žádosti o převzetí a přijetí žadatele zpět) podle předchozí úpravy, tj. podle Nařízení Rady (ES) č. 343/2003 (dále jen „Nařízení č. 343/2003“).

Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu ve svém usnesení ze dne 28. 7. 2009, č. j. 8 Afs 51/2007 – 87, vyslovil, že *„I. Soud ve správním soudnictví vždy v posuzované věci zkoumá, zda právní předpis nebo jeho ustanovení, která byla použita, na věc skutečně dopadají. II. Použití právního předpisu nebo jeho ustanovení, která na věc nedopadají, je důvodem zrušení přezkoumávaného rozhodnutí správního orgánu, mohlo-li mít za následek nesprávné právní posouzení pro věc rozhodujících skutkových či právních otázek obsažených v námitkách. Soud nezruší takové rozhodnutí, u něhož je možné bez rozsáhlejšího doplňování řízení dospět k závěru, že i přes užití práva, které na věc nedopadá, by výsledek řízení při užití odpovídajícího práva byl týž.“*

Soud proto v projednávané věci zvažoval, zda i přes užití na danou věc nepoužitelného Nařízení č. 604/2013 by byl výsledek řízení podle Nařízení č. 343/2003 týž. Dospěl ke kladnému závěru, neboť ani podle kritérií stanovených v posledně zmíněném nařízení, jehož mělo být na případ žalobce užito, by nebylo možné dospět k jinému závěru, než že Rakouská republika je příslušná k posouzení žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany, neboť právě na jejím území jako prvním členském státu Evropské unie podal žalobce svou žádost.

Pokud žalobce poukazuje na to, že s ním měl být uskutečněn pohovor podle čl. 5 Nařízení č. 604/2013, pak soud konstatuje, že s ohledem na to, že v době podání žádosti nebylo uvedené nařízení použitelné, nemůže se žalobce čl. 5 dovolávat. I přesto považuje soud za potřebné uvést, že i kdyby na žádost žalobce již mohla být aplikována nová úprava, přesto by žalobce s uvedenou námitkou neuspěl, neboť správní orgán měl k dispozici potřebné informace (jednak z výsledku šetření v EURODAC systému a dále z žádosti žalobce) důležité k určení příslušného členského státu jiným způsobem. Byla by tak splněna podmínka pro upuštění od pohovoru plynoucí z čl. 5 odst. 2 písm. b).

K diskrečnímu oprávnění podle čl. 17 Nařízení č. 604/2013, jehož se žalobce rovněž dovolává, je třeba uvést, že jde o oprávnění, které bylo zakotveno také v Nařízení č. 343/2003 (konkrétně v čl. 3 odst. 2). Uplatnění tohoto oprávnění představuje přenesení odpovědnosti státu za žádost žadatele, za niž by za běžných okolností podle kritérií stanovených v nařízení odpovědnost neměl. Jelikož jde pouze o oprávnění, nikoli povinnost, není užití institutu diskrečního oprávnění vynutitelné, a to ani soudní cestou. Žalobce v řízení před správním orgánem (v žádosti o udělení mezinárodní ochrany) sice uvedl, že do Rakouska nechce, protože se mu tam nelíbí a proto, že tam nejsou dodržována lidských práv, avšak tento důvod nijak blíže nekonkretizoval, přinejmenším alespoň rámcovým popisem skutkových okolností, četností jejich výskytu, způsobu řešení případných stížností žalobce rakouskými státními orgány, atd. Žalovaný tak důvodně svého diskrečního oprávnění nevyužil. Ostatně stejně obecně jsou formulovány také důvody uvedené v žalobě (špatné zacházení ve vězení a problémy s neonacistickými skupinami).

Nové Nařízení č. 604/2013 sice v čl. 3 odst. 2 a jeho pododstavcích pamatuje na případy, kdy nelze přemístit žadatele do primárně určeného členského státu ani do žádného jiného státu. Tuto možnost ale váže na podmínku, že existují závažné důvody se domnívat, že dochází k systematickým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a o podmínky přijetí žadatelů v daném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení.

Nejenom, že také zde platí, že se této úpravy nemůže žalobce pro její nepoužitelnost v době rozhodování správního orgánu dovolávat, ale především nejsou ve vztahu k Rakouské republice k dispozici žádné oficiální poznatky, které by statut Rakouské republiky jako bezpečné členské země Evropské unie jakkoli zpochybňovaly.

Soud neshledal ani žádné nedostatky ve skutkových zjištěních. V řízení před správním orgánem bylo nepochybně zjištěno, že první členskou zemí Evropské unie, v níž podal žalobce žádost o mezinárodní ochranu, je Rakouská republika. Žalovaný proto nepochybil, když žádost žalobce posoudil jako nepřipustnou podle § 10a písm. b) zákona o azylu a řízení o žádosti podle § 25 písm. i) téhož právního předpisu zastavil. Důvody svého rozhodnutí pak v odůvodnění napadeného rozhodnutí náležitě popsal a vyložil. Dostal tak požadavku § 68 odst. 3 správního řádu.

Soud proto uzavírá, že vzhledem k tomu, že žalobce se svými námitkami neuspěl, byla žaloba jako nedůvodná zamítnuta podle § 78 odst. 7 s. ř. s.

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch; žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 2. dubna 2014

JUDr. Věra Šimůnková, v. r.
samosoudkyně

Rozsudek byl vyhlášen dne 2. 4. 2014 (§ 49 odst. 11, § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů).

Za správnost:
Božena Kouřimová